

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 16. května 2024

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

JAKO JACKPOT. VÍCE NEŽ 2000 STŘEDOVĚKÝCH DENÁŘŮ SE SKRÝVALO NA KUTNOHORSKU

Za jeden z největších nálezů posledního desetiletí považují odborníci středověký depot denárů z Kutnohorska. Více než 2000 stříbrných mincí představovalo ve své době obrovskou částku. Odborníci je teď zpracovávají a do léta 2025 by depot rádi vystavili pro veřejnost.

V době nestabilní politické situace v českých zemích ukryl kdosi na Kutnohorsku velký obnos peněz. O zhruba 900 let později ho při procházce objevila žena, která hned kontaktovala odborníky.

„Celý depot byl původně uložen v keramické nádobě, z níž se po orbě bohužel dochovalo pouze dno,“ popisuje archeolog Filip Velímský z Archeologického ústavu AV ČR, Praha. *„Na své místo byl uložen zřejmě během první čtvrtiny 12. století, v době vnitropolitické nestability. V zemi tehdy panovaly spory mezi členy přemyslovské dynastie o pražský knížecí stolec,“* přibližuje Filip Velímský okolnosti uložení mincí do depozitu – do země.

Bohatou „kolekci“ denárů zpracovávají experti z [Archeologického ústavu AV ČR, Praha](#) (ARÚ AV ČR), a [Českého muzea stříbra](#) v Kutné Hoře.

Jako první cena v loterii

Dosud největší raně středověký mincovní depot na Kutnohorsku vůbec čítá více než 2150 mincí, mezi nimiž odborníci zatím identifikovali ražby tří přemyslovských panovníků, krále Vratislava II. a knížat Břetislava II. a Bořivoje II. (cca 1085–1107).

„Mince byly s největší pravděpodobností vyraženy v pražské mincovně ze stříbra, které se do Čech tehdy dováželo,“ říká Lenka Mazačová, ředitelka Českého muzea stříbra v Kutné Hoře.

Denáry byly vyrobené z mincovní slitiny, která kromě stříbra obsahuje také příměs mědi, olova a stopové i dalších kovů. Určení této konkrétní skladby může pomoci zjistit i původ použitého stříbra.

„Bohužel, pro přelom 11.–12. století postrádáme údaje o kupní síle soudobé mince. Šlo ale o obrovskou, pro obyčejného člověka nepředstavitelnou a současně i nedostupnou částku. Dá se srovnat s milionovou výhrou v jackpotu,“ přibližuje Filip Velímský.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Jaroslav Řídký
Archeologický ústav AV ČR, Praha
ridky@arup.cas.cz
+420 734 445 333

Vzhledem k častým bojům o pražský knížecí stolec opakovaně přes dnešní Kutnohorsko táhla vojska jednotlivých soupeřících knížat. Odborníci tak nevyklučují ani možnost, že nalezený depot reprezentuje hotovost pro vyplacení žoldu nebo válečnou kořist.

Zapisování, čištění, focení, konzervování

České muzeum stříbra a pražský Archeologický ústav AV ČR čeká v následujícím roce dost práce.

„Úkolem zaměstnanců muzea bude provést zápis všech součástí nálezu do sbírky, dále zajistit očištění jednotlivých mincí a případné restaurátorské zásahy, jejich nafocení pro publikační a propagační účely, numismatické určení, včetně zpracování podrobného katalogu,“ vypočítává Lenka Mazačová.

Kromě toho projdou denáry klasickým i rentgenovým snímkováním a spektrální analýzou, která stanoví jejich konkrétní materiálové složení. Finálním záměrem je výstava depotu v mincovní expozici muzea v Kutné Hoře, a tak zpřístupnění tohoto mimořádného nálezu veřejnosti.

Více informací:

Filip Velímský

Archeologický ústav AV ČR, Praha

velimsky@arup.cas.cz

603 367 699

Lenka Mazačová

České muzeum stříbra

mazacova@cms-kh.cz

734 312 039

Fotogalerie, © ARÚ AV ČR:

Veškeré na ploše pole roztroušené mince byly po nalezení archeology průběžně označovány žlutými praporky a následně geodeticky zaměřovány.

Z ornice čerstvě vyzvednuté stříbrné mince – denáry českých knížat z přelomu 11. a 12. století

354
Vratislav II.

388
Břetislav II.

389
Břetislav II.

390
Břetislav II.

413
Bořivoj II.

Nejstarší české mince. Autor: František Cach

Archeologové z ARÚ AV ČR, Praha, opatrně začišťují zbytek nádoby, ve které byl depot stříbrných mincí z přelomu 11. a 12. století původně uložen.

Nálezová situace depotu stříbrných mincí z přelomu 11. a 12. století, který na Kutnohorsku odkryli archeologové z ARÚ AV ČR, Praha.

Vyzvednuté a pracovně po deseti rozdělené stříbrné mince – denáry – českých knížat z přelomu 11. a 12. století.